

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η****14/2024**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 10.7.2023 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, αντιπρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω της πλατφόρμας «epresence.gov.gr») τα μέλη: Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γεώργιο Σαρειδάκη και Σωκράτη Τσιχλιά. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Γεώργιος Πλειός, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν ο έλεγχος της ενδεχόμενης μη αδιάλειπτης λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΡΑΔΙΟ ΚΩΣ 98,00 FM» Νομού Δωδεκανήσου, ιδιοκτησίας του νομικού προσώπου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΩ» (ΔΗ.ΡΑΣ. ΚΩ).

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 104/8.4.2019, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Αλέξανδρο Οικονόμου. Ο Νομικός υπέβαλε τις υπ' αριθμ. πρωτ. 316/ΕΣ/1.4.2022 και 1226/ΕΣ/18.12.2023 εισηγήσεις του.

Κατά την συζήτηση της υπόθεσης, παρέστη για λογαριασμό του ως άνω ραδιοφωνικού σταθμού, ο Χαράλαμπος Τσατσαρώνης, διευθυντής του σταθμού. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο ο ως άνω εκπρόσωπος του ραδιοφωνικού σταθμού δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε το λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στην συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχθηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση έγγραφου υπομνήματος έως την 4.9.2023 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο ραδιοφωνικός σταθμός κατέθεσε στην Γραμματεία το με αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 4328/29.8.2023 υπόμνημα και στη συνέχεια τα υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 5889/15.11.2023 συμπληρωματικά στοιχεία.

Την 15.1.2024 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρύλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Από το μέλος Σπυρίδωνας Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση τον αντιπρόεδρο Ιωάννη Πολίτη και τα μέλη της Ολομέλειας: Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη, οι οποίοι δεν μετείχαν στη συνεδρίαση της 10.7.2023 κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση του εκπροσώπου του ραδιοφωνικού σταθμού, αναγιγνώσκοντας τις υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 316/ΕΣ/1.4.2022 και 1226/ΕΣ/18.12.2023 νομικές εισηγήσεις που συνέταξε ο ειδικός επιστήμονας-νομικός Αλέξανδρος Οικονόμου, το υπ' αριθμό πρωτ. 4328/29.8.2023 υπόμνημα της εγκαλουμένης, καθώς και τα υπ' αριθμ. πρωτ. 5889/15.11.2023 συμπληρωματικά στοιχεία που υπέβαλε η ίδια, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Ο Αντιπρόεδρος και τα νέα μέλη της Ολομέλειας, που δεν μετείχαν στην προηγούμενη συνεδρίαση της 10.7.2023, δήλωσαν ότι ενημερώθηκαν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης που έγινε κατά την ημερομηνία ακρόασης της υπόθεσης. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Κατά το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος: *«Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του*

Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

2. Κατά το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του Ν. 2778/1999: 1 «Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2328/ 1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών» και 2 «Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να τηρούν τους προβλεπόμενους στο άρθρο 8 του Ν. 2328/1995 κανόνες λειτουργίας καθώς και αυτούς που προβλέπονται από τους ισχύοντες κώδικες δεοντολογίες του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Η παραβίαση των ανωτέρω κανόνων η οποία διαπιστώνεται με βάση τεκμηριωμένη και ειδικά αιτιολογημένη καταγγελία παντός έχοντος έννομο συμφέρον, έχει ως συνέπεια την άμεση διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ...»

3. Κατά το άρθρο 11 παρ. 4 του Ν. 3592/2007: «Οι φορείς άδειας τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών πρέπει να διασφαλίζουν την αδιάλειπτη λειτουργία τους...».

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών, μεταξύ τους και προς την γενική αρχή της λογικής συνοχής και ενότητας της έννομης τάξης, συνάγονται τα ακόλουθα:

Σκοπός του νομοθέτη ήταν να επιτρέψει την προσωρινή λειτουργία των σταθμών στους οποίους χορηγούνταν βεβαίωση λειτουργίας μέχρι την έκδοση προκήρυξης συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών για την αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή. Η προσωρινή αυτή λειτουργία δεν αναιρεί την υποχρέωση των σταθμών αυτών να τηρούν όχι μόνο τις αναφερόμενες στην ως άνω διάταξη του άρθρου 53 υποχρεώσεις αλλά το σύνολο των υποχρεώσεων που προβλέπονται για τους αδειούχους σταθμούς, μεταξύ των οποίων και της προαναφερθείσας του άρθρου 11 παρ. 4 του Ν. 3592/2007 περί της συνεχούς λειτουργίας τους, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες για την αδειοδότηση των σταθμών.

Δεν μπορεί να θεωρηθεί όμως ως παραβίαση της διατάξεως του άρθρου 11 παρ. 4 του Ν. 3592/2007 η βραχύβια και ανυπαίτια διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού, που οφείλεται σε τεχνικούς λόγους ανωτέρας βίας, που οδηγούν στην αδυνατότητα ιχνηλάτησης της εκπομπής του ραδιοφωνικού σταθμού από την ΕΕΤΤ. Επίσης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο ραδιοφωνικός σταθμός έχει διακόψει την λειτουργία του όταν μετά την διαπιστωθείσα μη καταγραφή σήματος καταγράφεται εκ νέου από τις υπηρεσίες της ΕΕΤΤ ή όταν ο ραδιοφωνικός σταθμός έχει υποβάλει επί σειρά ετών, τα απαιτούμενα στοιχεία για την ενημέρωση του τηρουμένου στο ΕΣΡ μητρώου.

Κατά την μειοψηφούσα άποψη, από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων, μεταξύ τους και προς την γενική αρχή της λογικής συνοχής και ενότητας της έννομης τάξης, συνάγονται τα ακόλουθα:

(α) Ότι μεταξύ του Κράτους και του προσώπου, που χρησιμοποιούσε μια ραδιοφωνική συχνότητα δημιουργείται μια ιδιόρρυθμη (*sui generis*) δημοσίου δικαίου έννομη σχέση (προσομοιάζουσα με εκείνη της κατοχής και χρήσης δημοσίου κτήματος), με την οποία παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα πραγματοποίησης ραδιοφωνικών εκπομπών κατά τον μεταγενέστερο της 01.11.1999 χρόνο.

(β) Ότι εξαιτίας του όλως εξαιρετικού χαρακτήρος της ρύθμισης - αφού δι' αυτής επιδιώκεται η έννομη τακτοποίηση έκνομης δραστηριότητας - και της ως εκ τούτου ανάγκης οι σχετικές διατάξεις να ερμηνεύονται στενώς, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα χρήσης της συγκεκριμένης και μόνο συχνότητας και όχι οποιασδήποτε άλλης ή του ραδιοφωνικού φάσματος γενικώς.

(γ) Ότι για όσο χρονικό διάστημα ο σταθμός εκπέμπει ραδιοφωνικό πρόγραμμα είτε εντελώς αυθαίρετα, είτε επειδή «θεωρείται νομίμως λειτουργών», οφείλει - για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και δη κατά μείζονα λόγο - να πληροί τις προϋποθέσεις και να τηρεί τις υποχρεώσεις που εκ της νομοθεσίας προβλέπονται για νομίμως αδειοδοτημένους ραδιοφωνικούς σταθμούς, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, θα προέκυπτε το προφανές άτοπο να αποδίδεται στην βούληση του Νομοθέτη η πρόθεση να υπαγάγει τους νομοταγείς πολίτες, δηλαδή τους κατόχους νόμιμης άδειας σε δυσμενέστερη θέση έναντι των αδικοπραγούντων, δηλαδή των αυθαίρετων χρηστών του φάσματος (πρβλ. σχετικώς Ολ. ΣτΕ 3578/2010 και ΑΠ 1701/2014).

(δ) Ότι ένας τέτοιος όρος ύπαρξης της έννομης σχέσης και μια αντίστοιχη υποχρέωση του χρήστη μιας ραδιοφωνικής συχνότητας είναι η διαρκής και αδιάλειπτη λειτουργία

του σταθμού, η διακοπή της λειτουργίας του οποίου επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της όλης έννομης σχέσης μεταξύ του δικαιούχου και του Κράτους (το οποίο μάλιστα, με βάση και τους διεθνείς κανόνες, δεν έχει δικαίωμα αποθεματοποίησης του ραδιοφωνικού ή του τηλεοπτικού φάσματος).

II. Πραγματικό Μέρος

Ο ραδιοφωνικός σταθμός με τον διακριτικό τίτλο «ΡΑΔΙΟ ΚΩΣ 98,00 FM» Νομού Δωδεκανήσου ανήκει στους νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς σταθμούς, δυνάμει της υπ' αριθμ. 98/20.11.2006 Βεβαίωσης Λειτουργίας, που εκδόθηκε από το ΕΣΡ και νομιμοποιείται να εκπέμπει στην συχνότητα 98 MHz από το σημείο εκπομπής «ΣΥΜΠΕΤΡΟ».

Με το υπ' αρ. πρωτ. 6620/20.12.2018 έγγραφό τους, εργαζόμενοι στον ως άνω δημοτικό ραδιοφωνικό σταθμό ενημέρωσαν το ΕΣΡ για τα εργασιακά προβλήματα που αντιμετώπιζαν στην ως άνω δημοτική επιχείρηση και τις δικαστικές διαφορές με τον ιδιοκτησιακό φορέα του ραδιοφωνικού σταθμού. Στο κείμενο της επιστολής κάνουν λόγο και για διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού.

Με έγγραφό του που υπέβαλε στο ΕΣΡ, ο Διευθυντής του ραδιοφωνικού σταθμού προσκόμισε Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις Σεπτεμβρίου 2023 για επτά (7) εργαζομένους με σύμβαση εργασίας της «ΔΗ.ΡΑΣ. ΚΩ», καθώς και μια σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών με μουσικό παραγωγό. Σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο, το ως άνω προσωπικό εργάζεται και για τις ανάγκες του τηλεοπτικού σταθμού, που ανήκει στον ίδιο φορέα.

Όπως προκύπτει από το Υπόμνημα του σταθμού, *«ο σταθμός έπαυσε να λειτουργεί ως ενημερωτικός σταθμός, αλλά παρέμεινε σε λειτουργία, εκπέμποντας στην αυτή ραδιοφωνική συχνότητα (98 MHz) αποκλειστικά και μόνο μουσικό πρόγραμμα, αφού δεν υπήρχε η δυνατότητα, λόγω ελλείψεως εργαζομένων, στην παραγωγή ραδιοφωνικών εκπομπών, όπως συμβαίνει μέχρι και σήμερα».*

III. Υπαγωγή

Από τα προεκτεθέντα συνάγεται, κατά πλειοψηφία, ότι δεν παραβιάστηκε η υποχρέωση συνεχούς λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΡΑΔΙΟ ΚΩΣ 98,00 FM» Νομού Δωδεκανήσου.

Κατά την γνώμη, όμως, της Προέδρου του ΕΣΡ Ευτέρπης Κουτζαμάνη-Δρίλια, η οποία μειοψήφησε, ο ως άνω δημοτικός ραδιοφωνικός σταθμός, όπως προκύπτει από το αριθμ. 6620/20.12.2018 έγγραφο προς το ΕΣΡ των εργαζομένων σ' αυτόν, από το έτος 2016 διέκοψε τη λειτουργία του. Η κρίση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι δεν έχει υποβάλει επί σειρά ετών τα απαιτούμενα ετήσια στοιχεία για την ενημέρωση του τηρούμενου στο ΕΣΡ μητρώου και δεν ανευρέθη υπεύθυνος του ραδιοφωνικού σταθμού κατά το έτος 2022 σε επικοινωνία αρμοδίου υπαλλήλου του ΕΣΡ με το Δήμο Κω.

Ενόψει τούτων και με βάση τα προεκτεθέντα, κατά την άποψη της Προέδρου, διαπιστώνεται η διακοπή της λειτουργίας του ως άνω ραδιοφωνικού σταθμού, καθώς και η διακοπή της έννομης σχέσης του φορέως που λειτουργούσε τον εν λόγω σταθμό με την ραδιοφωνική συχνότητα 98 ΜΗΖ. Ως εκ τούτου, η συχνότητα αυτή ανήκει πλέον (και κατά χρήση) αποκλειστικά και μόνον στο Ελληνικό Κράτος, πράγμα που έπρεπε να αναγνωρισθεί.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται, κατά πλειοψηφία, ότι δεν συντρέχει περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης συνεχούς λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΡΑΔΙΟ ΚΩΣ 98,00 FM» Νομού Δωδεκανήσου, ιδιοκτησίας του νομικού προσώπου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΩ» (ΔΗ.ΡΑΣ.ΚΩ).

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 15^η Ιανουαρίου 2024 και δημοσιεύτηκε την 9^η Απριλίου 2024.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ - ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ